

Stanovisko k elektronickému podpisu na petici podporující kandidaturu volební strany ve volbách do zastupitelstev obcí

Institut petice ve volbách do zastupitelstev obcí je upraven v ustanovení § 21 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“).

Substanovisko, jež si zdejší odbor k dané problematice vyžádal od odboru veřejné správy a eGovernmentu Ministerstva vnitra sice potvrzuje, že dokument je technicky vzato možno podepsat v podobě datové zprávy více podpisy, záleží však na příslušném právním předpisu, zda a v jakých případech takový postup připustí.

K tomu se uvádí, že výše citované ustanovení zákona o volbách upravuje danou problematiku následujícím způsobem:

„Tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojí volební strana ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu. V záhlaví petice a na každé její další straně musí být uveden název volební strany, název zastupitelstva obce, do kterého volební strana kandiduje, a rok konání voleb. Vedle podpisu voliče musí být uvedeno jeho jméno, příjmení, datum narození a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, jinak tento hlas pro podporu volební strany nelze započítat. Nezapočítávají se také podpisy kandidátů samých. Potřebný počet podpisů voličů je stanoven v příloze k tomuto zákonu; číslo vypočtené podle přílohy se zaokrouhluje na celé číslo směrem nahoru. Potřebný počet podpisů na peticích uveřejní registrační úřad na úřední desce nejpozději 85 dnů přede dnem voleb.“

Zákon o volbách výslovně neříká, zda podpis voliče podporujícího kandidaturu musí být vlastnoruční, nebo se může jednat o podpis elektronický dle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o elektronickém podpisu). Je však třeba vycházet z toho, že v případě, kdy je úmyslem zákonodárce připustit užití elektronického podpisu, výslovně tak v právním předpisu stanoví (viz. například ustanovení § 6a odst. 2 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, které bylo novelizováno zákonem č. 222/2012, kterým se mění volební zákony a zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na základě něhož lze žádost o voličský průkaz podat v listinné podobě s úředně ověřeným podpisem voliče nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem voliče nebo v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky, případně lze žádost podat osobně, o čemž se sepíše úřední záznam).

A contrario lze tedy dovodit, že v případě petice, jež podává sdružení nezávislých kandidátů nebo nezávislý kandidát ve volbách do zastupitelstev obcí příslušnému registračnímu úřadu v listinné podobě, může být podpis petenta na petici pouze vlastnoruční.

Uvedenému závěru svědčí zejména to, že sběr podpisů na petici volební strany přísluší nezávislému kandidátovi nebo sdružení nezávislých kandidátů. Volič tedy svůj podpis nezasílá volebnímu orgánu. Činnost volebních orgánů je vymezena v jednotlivých ustanoveních zákona o volbách taxativním způsobem (poukážeme též na čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví) a je s odkazem na ustanovení § 19 zákona o volbách výkonem státní správy. V uvedeném rámci pak příslušný volební orgán i přezkoumává jemu v originále předložené a všemi náležitostmi opatřené kandidátní listiny včetně jejich příloh.